

Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja maksed	-1 256	-1 170	-401	-361	-485	-468	-8	-7	-21	-20	-15	-15	-1 138	-1 066	-488	-433	-3 812	-3 540
Majandamiskulud	-12 604	-11 408	-724	-423	-364	-346	-64	-31	-2	-2	-3	-4	-35 254	-33 927	-617	-549	-49 632	-46 690
Muud tegevuskulud	-3 762	-4 439	-254	-206	-58	-65	-25	-19	-1	0	0	0	-1 035	-933	-237	-192	-5 372	-5 854
Finantstulud ja kulud	-684	10 781	0	0	-45	-39	0	0	0	0	-1	0	-118	-130	-17	-17	-865	10 595
Kulud kokku	-83 912	-71 075	-2 538	-2 037	-2 383	-2 326	-132	-85	-89	-79	-69	-64	-40 919	-39 066	-2 768	-2 395	-132 810	-117 127
TULEM	-65 577	- 56 118	-1 487	-1 552	-1 933	-1 884	-132	-85	-89	-79	-69	-64	-38 962	-37 093	102	-619	-108 147	- 97 494

* Tulud ja kulud sisaldavad omavahelisi tehinguid.

¹ Raamatupidamine tsentraliseeriti seisuga 01.11.2011. a

² 2010.a andmed on korrigeeritud

Lisa 24. Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

2011. a ei tehtud lisaeelarvet, küll aga tehti aasta lõpus riigieelarve seaduse muutmise seadus. Arvestades, et riigieelarve on koostatud eelneva aasta sügisel, oli otstarbekas ministeeriumi seatud eesmärkide saavutamiseks algatada valitsemisala riigieelarve muutmine, kohandumaks muutunud oludega. Eelarvet ei saanud muuta kaasfinantseerimisega seotud kulude ja arvestuslike kulude arvelt ning tuludest sõltuvate kulude ümbertõstmise osas. Samuti ei arvestatud muudatusettepanekutega, mida on võimalik teha Vabariigi Valitsuse korraldusega.

Riigieelarve seaduse muutmise taotluse aluseks oli ülevaade 2011.a riigieelarve täitmisest Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas III kvartali lõpus. Olulisemateks mõjutajateks olid sotsiaalkulud – üheksa kuu kulud kokku olid võrreldes eelneva aastaga suurenenud 4,4% (77 800 tuh eurot). Märkimisväärselt olid suurenenud maksed kohustusliku kogumispensioni fondi (44 500 tuh eurot), kulutused ravikindlustuseks (5,2% ehk 26 600 tuh eurot), pensionikulu (1,2% ehk 11 300 tuh eurot), puuetega inimeste toetused (7,5% ehk 2 800 tuh eurot) ning oluliselt olid vähenenud kulutused töötutoetuseks (36,4% ehk 2 400 tuh eurot).

Olulisemad muudatused, mis tehti 2011.a riigieelarve seaduse muutmisega:

- kindlustamata isikute vältimatu abi eelarve prognoositud kasutamata jäägi arvelt eraldatavad täiendavad vahendid planeeriti peamiselt HIV/AIDSi (406 tuh eurot) ja tuberkuloosiravimite (103,8 tuh eurot) soetamiseks; 3,6 tuh eurot Terviseametile alaealistele suunatud teavituskampaania (hepatiidi ja gripi ennetus) kulude katteks; 69 tuh eurot personalikuludeks (koondamishüvitised) Raviameti, Terviseameti ja Tervise Arengu Instituudi arvestuse tsentraliseerimise lõpuleviimiseks;
- toimetulekuvahendite prognoositud kasutamata jäägi arvelt eraldati 250 tuh eurot kiirabile 10 elustamise seadme soetamiseks väikesaartele ja äärealadele, 250 tuh eurot puuetega inimeste ligipääsu (nt kaldteede ehitus) tagamiseks Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutustes ning 500 tuh eurot proteeside, ortopeediliste ja muude abivahendite soetamiseks puuetega inimestele;
- Raviametil ei tulnud 2011. aastal maksta Euroopa Farmakopöa liikmemaksu ning vahendid suunati Sotsiaalministeeriumi ILO liikmemaksu tasumiseks;
- laste riikliku hoolekande eelarve prognoositud kasutamata jäägi arvelt eraldati 300 tuh eurot Astangu 27 hoone C-korpuse juurdeehituse avariiohtliku olukorra likvideerimiseks, 8,6 tuh eurot Sotsiaalministeeriumi auto väljaostuks liisinglepingu lõppedes, 150 tuh eurot SA Hiiumaa Haigla kompuutertomograafi puudujääva osa rahastamiseks ning 18,9 tuh eurot Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahelise pensionilise kindlustamise alase koostöökokkuleppe ajutise ennetähtaegse rakendamise seotud ühekordsete kulude katteks;
- ühekordne sisemine kokkuvõtte võimaldas vähendada Tööinspektsiooni majanduskulusid, katta Tööinspektsiooni IALI liikmemaksu ja uuendada vananenud autoparki kahe auto võrra, mille maksumus kokku on 22 tuh eurot;
- planeeritud kulud erihoolekandele kohtumääruse alusel vähenesid 80 tuh eurot seoses kohtumääruste eeldatust väiksema arvuga ning vabanevaid vahendeid kasutati teiste erihoolekandeteenuste osutamiseks.

Ministeeriumi eelarve täitmine

Valitsemisala 2011. aasta lõplik eelarve maht koos riigisiseste tehingute ja Vabariigi Valitsuse reservist eraldatud rahaga oli 2 646 411 tuh eurot, moodustas riigieelarvest 46%. Alates 2011. aastast on Sotsiaalkindlustusameti eelarvest viidud riigikohtunike, õiguskantsleri ja Riigikontrolli ametnike pensionite suurenduste eelarved põhiseaduslike institutsioonide eelarvetesse.

Sotsiaalse kaitse valdkonna kulud riigieelarvest suurenesid 2010. aastaga võrreldes 161 000 tuh eurot seoses maksetega kohustusliku kogumispensioni fondi; haigete ja puuetega inimeste sotsiaalsele kaitsele suunati 58 700 tuh eurot, kulud kasvasid 8 300 tuh euro võrra seoses saajate arvu kasvuga.

Eakate sotsiaalsele kaitsele, sealhulgas riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel makstavateks pensionideks, kulus 2011. aastal 1 300 000 tuh eurot. Kulud kasvasid 27 900 tuh eurot seoses tööaastate lisandumisega ja pensionäride arvu kasvuga.

Perekondade ja laste sotsiaalsele kaitsele (peretoetused) planeeriti 272 700 tuh eurot. Kulud suurenesid 19 100 tuh eurot seoses saajate arv kasvuga.

Riik tasus vanemahüvitise saajate eest eraldisi kohustusliku kogumispensioni fondi summas 1 200 tuh eurot.

Töötute sotsiaalsele kaitsele, sh töötutoetuseks oli suunatud 11 200 tuh eurot ja riigi poolt makstava sotsiaalmaksu katteks töötute eest 23 200 tuh eurot. Töötutoetuste maht vähenes 2 100 tuh eurot seoses töötute arvu vähenemisega.

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala peamised valdkonnad, mille kulude rahastamise panustatakse välistoetusi, on tööturu- ja tervishoiuvaldkond.

Tervishoiu valdkond moodustab 13,4% kuludest ning 2011. aastal olid valdkonna kulud 803 000 tuh eurot. Võrreldes 2010. aastaga kasvasid kulud 21 000 tuh eurot, sealhulgas kasvasid 3 900 tuhande euro võrra kulud riiklikule ravikindlustusele. Olulised olid valdkonna kulude kasvus välisvahenditest rahastatavad investeeringud haiglavõrgu arendamisele summas 11 800 tuh eurot.

Sotsiaalkaitse valdkonnas moodustasid välistoetused 2011. aasta eelarve projektis kavandatud kuludest ligikaudu 2,7% (73 600 tuhat eurot). Toetusi suunati eelkõige tööturu olukorra parandamiseks ning hoolekandeesutuste reorganiseerimiseks. Olemasolevad vahendid võimaldasid tööturuteenuseid osutada hinnanguliselt 15%-le arvel olevatest töötutest. Seoses suurenenud vajadusega tööturuteenuste järele, suurendati 2011. aastal toetuse kasutamise mahtu 21 200 tuhande euroni, kasutades selleks Euroopa Liidu toetusi varem kavandatud oluliselt suuremas mahus.

Riiklike hoolekandeesutuste reorganiseerimise raames ehitati psüühiliste erivajadustega inimestele uusi peremaju. Samuti jätkus riiklike laste hoolekandeesutuste reorganiseerimine. Lapsekesksele kontseptsioonile tuginevalt ehitati peremaju Šveitsi-Eesti koostööprogrammi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi toel.

Aktiivravi osutamise tulemuslikkuse tõstmiseks ning õendus- ja hooldusteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamiseks loodi välistoetuse abil olemasolevates aktiivravi- ja hooldushaiglates tingimused integreeritud õendus- ja hooldusteenuste osutamiseks.

Suurprojekti raames jätkati Põhja- Eesti Regionaalhaigla rekonstrueerimist ja laiendamist.

2011. aasta jäägid kanti 2012. aastasse üle rahandusministri 27. jaanuari 2012. a käskkirjaga nr 21. Maikuus kanti täiendavalt üle Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse investeeringute vahendid summas 482 tuh eurot.

Suuremad jäägid:

- 105 tuhat eurot psüühiliste erivajadustega inimeste hoolekandeteenuste eest tasumiseks 2011.a osutatud teenuste eest 2012. aastal;
- 112 tuhat eurot ekspertarstide töötasu suurendamiseks alates 1.juunist seoses töömahu suurenemisega tervise infosüsteemist terviseseisundit puudutavate andmete käitlemisel ning seoses täiendavate töödega Eesti-Vene pensionilepingu rakendamisel;
- 378 tuhat eurot, et tagada 2011. aasta finantseerimise tase asenduskoduteenusele;
- 235 tuhat eurot, IT jätkuprojektide kohustuste täitmiseks, kus hange oli välja kuulutatud 2011. aastal;

- 250 tuhat eurot puuetega inimeste elukvaliteedi parandamiseks, inimeste ligipääsu tagamiseks SOMi valitsemisala asutustele;
- 2 757 tuhat eurot, HIV/AIDS ravimite soetamiseks. Ülekantav summa on seotud 2011. aasta riigieelarve muudatusega;
- 135 tuhat eurot tuberkuloosiravimite soetamiseks, ülekantav summa on seotud 2011. aasta riigieelarve muudatusega;
- 1 046 tuhat eurot, kulud on seotud 2011. aastal võetud kohustustega;
- 169 tuhat eurot, katmaks võimalikud riskid residentide arvu muutustest 2012. aastal;
- 195 tuhat eurot kindlustamata isikute ravijuhtude katteks 2012. aastal;
- 732 tuhat eurot, tagamaks väikesaarte kiirabiteenus.

2011. aastal Vabariigi Valitsuse reservist eraldatud vahendid

Vabariigi Valitsus eraldas oma 01. Septembri 2011. a korraldusega nr 384 reservist Illuka Varjupaigataotlejate Vastuvõtukeskusele 9 tuhat eurot vastuvõtukeskuses elavatele varjupaigataotlejatele rahalise toetuse maksmiseks ja 8,9 tuhat eurot vastuvõtukeskuse täiendavate majandamiskulude katteks.

(tuh eurodes)			
Lõpliku eelarve kujunemine	Tulud	Kulud	Finantseerimis- tehingud
Esialgne eelarve	95 054	-2 657 368	0
Üle toodud eelmisest aastast	0	-11 679	0
Muudatused lisaeelarve alusel	0	-999	0
Muudatused Vabariigi Valitsuse määruste alusel	0	0	0
Euroopa Liidu struktuurifondide ja kaasfinantseerimise ümberjaotamisest			
Valitsemisalasisesed ümberjaotamised (sh õppelaenu tasumiseks)	0	-1	0
Eelarves kavandatud toetused	-90 122	90 122	0
Tegelikult laekunud toetused	57 342	-57 342	0
Kasutatud arvelduskrediit	0	-1 152	0
Eelarves kavandatud majandustegevusest laekuv tulu	-4 022	4 022	0
Tegelikult majandustegevusest laekunud tulu	4 692	-4 692	0
Eelarves kavandatud muud arvestuslikud kulud	0	2 432 002	0
Tegelikud muud arvestuslikud kulud	0	-2 439 305	0
Saadud Vabariigi Valitsuse reservfondist	0	-19	0
Antud Vabariigi valitsuse reservfondi	0	0	0
Kokku lõplik eelarve	62 944	-2 646 411	0

Lisa 25. Bilansipäeva järgsed sündmused

Perioodil 01.01.2012-28.05.2012 on tehtud täiendavaid tagasinõude otsuseid ERF projektidele summas 17 tuh eurot (Ravila erihoolekande projekti tagasiõue 27.03.2012 kk nr. 62, SA Hiiumaa Haigla projekti tagasiõue 08.03.2012 kk nr. 48, SA Peipsiveere Hooldusravikeskuse projekti tagasiõue 16.04.2012 kk. nr. 72).

Sotsiaalministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsevate valitsusasutuste haldus-, kohtu- ja muud menetlused ajavahemikul 31.12.2011-28.05.2012:

Sotsiaalministeerium:

- Apteekide kaebused perioodil 21.12.2007-16.10.2009 saamata jäänud tulu katteks Vabariigi Valitsuselt väljamõistmiseks. Hinnanguline summa kokku 184 tuhat eurot. Tallinna Halduskohus on kaebused lahendanud Eesti Vabariigi kasuks. Kaebajad on Tallinna Halduskohtu otsuse vaidlustanud ning asja lahendab hetkel Tallinna Ringkonnakohus. Juhtkonna tasemel on probleemi teadvustatud, st ebaselget seadusesätet on üritatud muuta selgemaks, edastades vastavasisulise eelnõu Riigikogule. Riigikogu ei ole tänaseks esitatud eelnõu vastu võtnud. Hoolimata asjaolust, et esimene kohtuaste on teinud Eesti Vabariigile soodsa lahendi, on negatiivne lahend kõrgematest kohtuastmetest võimalik. Nimetatud kohtuasjade puhul on oluline, et kahju on jätkuv, st kahjunõue suureneb iga päevaga. Teine oluline asjaolu on, et juhul kui Vabariigi Valitsus peaks selle kohtuasja kaotama, tekib automaatne nõudeõigus kõigil Eestis tegutsevatel apteekidel. Õigustloova aktiga tekitatud kahju võib nõuda viimase kolme aasta kohta. Umbkaudsete arvutuste tulemusel on võimalik kahjunõue 19 174 tuhat eurot.
- Apteegi kaebus Eesti Vabariigilt 1100 tuh euro suuruse kahjuhüvitise väljamõistmiseks. Kahjunõude aluseks on mitmed ravimiseadusel põhinevad asjaolud, mis kogumis on väidetavalt kaasa toonud ebaseadusliku riigiabi andmise ja konkurentsieeskirjade rikkumise kaebaja kui väikeapteegi suhtes. Halduskohtu otsus tehti 10.04.12 riigi kasuks, kuid kaebaja on halduskohtu otsuse vaidlustanud ning asja lahendab hetkel Tallinna Ringkonnakohus.

Sotsiaalkindlustusamet:

Hagi endiselt ametnikult 216 tuhande euro sissenõudmiseks. Ametnik rikkus riigihanke menetluse reegleid ning ta tunnistati süüdi kriminaalasjas. Kuna tegemist oli Euroopa Komisjoni finantseeritud välisabi projektiga, nõudis Euroopa Komisjon riigile eraldatud summa tagasi, mis on ka tasutud. Seega tekkis riigile kahju. Asi on I astme kohtu menetluses. Senini on kohus piirdunud üksnes kirjalike arvamuste küsimisega. Esimene istung on maikuu 2012. aastal. Hagi rahuldamise tõenäosus on 50%. Kohtulahendi eeldatav aeg – aastatel 2012-2013.

Ravimiamet:

- 16.06.2008 Ravimiameti ettekirjutusele ravimireklaami nõuete rikkumise kohta esitas ettevõtte kaebuse Tartu Halduskohtule ettekirjutuse tühistamise nõudes. 28.11.2008 Tartu Halduskohus jättis kaebuse rahuldamata. 09.01.2009 esitas ettevõtte apellatsioonikaebuse Tartu Ringkonnakohtule, põhjendades muu hulgas, et esimese astme kohus ei ole ravimiseadust tõlgendanud kooskõlas ravimidirektiiviga (2001/83/EÜ) ja taotles eelotsuse küsimist Euroopa Kohtult. 11.06.2009 Tartu Ringkonnakohus otsustas peatada haldusasjas menetluse ja taotleda Euroopa Kohtult antud küsimuses eelotsust. Euroopa Kohus leidis, et reklaamis avaldatud tsitaadid peavad olema kooskõlas ravimi omaduste kokkuvõttega ja võivad seda teavet ainult SPC-ga kooskõllaliselt täiendada (Euroopa Kohtu otsus 5. mai 2011 C-249/09). Eelotsuses antud tõlgenduse põhjal tegi Tartu Ringkonnakohus 17. veebruaril 2012 otsuse, jättes kaebuse täielikult rahuldamata. 19.03.2012 esitas ettevõtte kassatsiooni. Ringkonnakohus jättis halduskohtu otsuse muutmata ning kaebaja esitas kassatsiooni. Riigikohus pole kassatsiooni menetlusse võtmist otsustanud.
- 04.01.2011 esitas ettevõtte kaebuse Harju Maakohtule Ravimiameti 20.12.2010 otsuse väärteosjas tühistamiseks, millega määrati ravimireklaami nõuete rikkumise eest

karistuseks rahatrahv 6 tuhat eurot. 27.06.2011 rahuldab Harju Maakohus kaebuse osaliselt, jättes otsuse sisu muutmata, kuid määrates karistuseks rahatrahvi 3 tuhat eurot. 24.10.2011 esitati kassatsioon Riigikohtule. Riigikohtu kriminaalkolleegiumi 28.03.2012 kohtuotsusega saadeti asi Harju Maakohtule uuele arutamisele, viidates puudustele Harju Maakohtu kohtuotsuse põhjendamisel. Istungi aeg on Harju Maakohtus määratud 04.06.2012.

- 02.05.2011 esitas apteek kaebuse Tartu Halduskohtule Ravimiameti 18.02.2011 otsuse tühistamiseks, millega Ravimiamet peatas apteegi tegevusloa kehtivuse. 18.10.2011 jättis Tartu Halduskohus kaebuse rahuldamata 17.11.2011 esitati apellatsioonkaebus Tartu Ringkonnakohtule. Tartu Ringkonnakohus istungi aega määranud ei ole.
- 13.09.2011 esitas ettevõtte kaebuse Ravimiameti 29.08.2011 otsuse väärteoasjas tühistamiseks, millega määrati ravimireklaami nõuete rikkumise eest karistuseks rahatrahv 25 000 eurot. Harju Maakohus 19.01.2012 kohtuotsusega rahuldab kaebuse osaliselt, jättes otsuse sisu muutmata, kuid määrates karistuseks rahatrahvi 15 tuhat eurot. Lahend jõustus 27.01.2012.
- 01.10.2011 esitas apteek Tartu Halduskohtule kaebuse Ravimiameti 30.09.2011 otsuse tühistamiseks, millega Ravimiamet jättis apteegi tegevusloa uuendamata, ning taotluse esialgse õiguskaitse kohaldamiseks. 04.11.2011 jättis Tartu Halduskohus esialgse õiguskaitse rahuldamata. 14.11.2011 esitas apteek määruskaebuse Tartu Ringkonnakohtule. 22.12.2011 jättis Tartu Ringkonnakohus määruskaebuse rahuldamata (lõplik). Tartu Halduskohtu 29.03.2012 kohtuotsusega jäeti apteegi kaebus rahuldamata. 30.03.2012 esitas apteek apellatsioonkaebuse Tartu Ringkonnakohtule. Istung on 12.09.2012.

